

SĂRBĂTOAREA ONOMASTICII PREAFERICITULUI PATRIARH AL IERUSALIMULUI TEOFIL

Duminică, 9/20 martie 2022, la pomenirea Sfinților Patruzeci de Mucenici care au mărturisit în lacul din Sevastia Pontului în timpul lui Liciniu, în anul 320 d.Hr., s-a sărbătorit onomastica Preafericirii Sale Părintele Teofil Patriarhul Ierusalimului, deoarece unul dintre acești bine biruitori Mucenici se numea Teofil.

Acest praznic s-a sărbătorit ca *Parrisia*. Seara în ajun s-a săvârșit Vecernia în Biserica Învierii, slujba fiind condusă de Preafericirea Sa.

A doua zi s-a adus Jertfa cea fără de sânge în Biserica Învierii, slujba fiind, de asemenea, condusă de Preafericirea Sa împreună cu care au slujit Înaltpreasfințiții Mitropoliți Chiriak al Nazaretului, Isihie al Capitoliadei, Înaltpreasfințiții Arhiepiscopi Teofan al Gherasei, Aristarh al Constantinei, Metodie al Taborului, Teodosie al Sevastiei, Isidor al Ierapolei, Nectarie al Anthidonului, Filumen al Pellei, Aristobul al Madavei, împreună cu care s-au rugat Înaltpreasfințiții Arhierei Benedict Mitropolitul Diocezei și Damaschin Arhiepiscopul Ioppei, Ieromonahi și Diaconi Aghiotafiți între care cel dintâi Părintele Dragoman Arhimandritul Matei, reprezentanți ai Bisericilor Patriarhiei Moscovei și României. A cântat Ierodiaconul Simeon, Secretar al Sfântului Sinod, și d-l Vaisilios Goțopulos împreună cu elevii Școlii Patriarhale din Sion. A fost prezent Consulul General al Greciei la Ierusalim d-l Evangelos Vlioras și membrii ai Consulatului, precum și ambasadorul Georgiei d-l Lasia. Au luat parte monahi, monahii și membrii locali ai Comunității din Ierusalim, precum și pelerini.

După Sfânta Liturghie a urmat Doxologia. După aceasta a avut loc deplasarea la Patriarhie. Aici Înaltpreasfințitul Aristarh Secretar General a adresat Preafericirii Sale această cuvântare:

Preafericite Părinte și Stăpâne,

Acum, când urcăm treptele duhovnicești ale Sfântului și Marelui Post spre întâmpinarea Sfintelor Paști, primim din partea Bisericii, ca pe o rouă a Ermonului mângâietoare, pomenirea Sfinților Patruzeci de Mucenici care în lacul Sevastiei din Pont bine s-au nevoit și s-au încununat în vremea lui Liciniu în anul 320. Credința lor fierbinte în Hristos, răbdarea și tăria cu care au trecut cu vederea și au biruit frigul aprig, foarte mult ne întăresc și ne dau curaj pentru continuarea nevoinței postului nu numai ca înfrânare de la bucate, ci mai ales ca îndepărtare de patimi și dobândire a virtuților lui Hristos, ca să fim și slăviți împreună cu El.

Acestor buni biruitori Mucenici care împodobesc sinaxarul lunii martie, Biserica Ierusalimului le dăruiește o cinste deosebită și datorită faptului că Întâistătătorul ei, Preafericirea Voastră, purtați numele unuia dintre aceștia, al Sfântului Mucenic Teofil. Spre cinstirea acestui Mucenic și a Preafericirii Voastre, cu participarea tuturor membrilor cinstitei noastre Obști Aghiotafite și a binecredincioșilor creștini, s-a adus Jertfa fără de sânge și s-a înălțat Doxologie în Sfânta Biserică a Învierii, după rânduiala *Parrisiiilor*.

După ce ne-am rugat în cadrul Sfintei Liturghii pentru sănătatea, bună-starea și lungimea de zile a Preafericirii Voastre, acum, în sala Patriarhiei, plinim cele ce se cuvin ca mulțumire și laudă.

În primul rând, Preafericirea Voastră cu bună-voință a fost atent la cererile credincioșilor Ortodocși greci și arabi, fie prin susținere economică a lucrărilor lor, mai ales cu privire

la sistemul de învățământ și la funcționarea școlilor fie prin susținerea educației teologice a tinerilor, așa încât aceștia să slujească ulterior ca preoți, călăuzitori duhovnicești în enoriile Comunităților lor. De asemenea, broșura inițiată de Preafericirea Voastră „Nur Il Masih”, care apare în fiecare duminică, și revista bisericească lunară care o însoțește, fiind distribuite gratis, au continuat lucrarea pedagogică și catehetică care cultivă păstrarea identității greco-ortodoxe în sufletele credincioșilor, aceștia fiind mereu în legătură cu Patriarhia. O altă dovadă a interesului viu al Preafericirii Voastre pentru păstrarea, promovarea și valorificarea moștenirii educative și culturale a Patriarhiei constă în recondiționarea unor manuscrise și publicații din Biblioteca centrală, din Biblioteca Școlii Teologice a Sfintei Cruci, lucrare ce durează de mai bine de doi ani și continuă în prezent, realizată de d-l Stavros Andreas, specialist în restaurare. De asemenea a fost reorganizat prețiosul conținut al Arhivei.

În ceea ce privește Lăcașurile de închinare, Preafericirea Voastră ați arătat o deosebită atenție pe de o parte pentru apărarea și menținerea drepturilor neamului nostru și, pe de altă parte, pentru colaborarea cu alte comunități, Patriarhia având rol de conducător. Rod al acestei colaborări a fost lucrarea de restaurare a Capelei Sfântului Mormânt potrivit planurilor Universității de Politehnică Mețovio din Atena. Continuare a acestei activități istorice o constituie lucrarea începută acum câteva zile, potrivit planurilor Universității Sapienza din Roma, de restaurare a plăcilor pardoselii din partea de nord a rotondei, din cele șapte secțiuni și din fața sfintei Capele a Sfântului Mormânt, precum și săparea părții de la subsol a acestora pentru consolidare. Prin aceste lucrări realizate pentru bună-cuviința casei lui Dumnezeu se transmite un mesaj de împăcare, colaborare și pace dinspre Sfântul Mormânt către umanitatea încercată la nivel mondial de dezbinări și războaie. Biserica Nașterii din Betleem, de asemenea, nu a fost nicidecum lipsită de interesul și grija

Preafericirii Voastre așa cum se vede din restaurarea integrală a catapetesmei de către specialiști ai companiei ARTIS, precum și din restaurarea care acum se pregătește a de Dumnezeu primatei Peșterii de către noi și de către franciscani, potrivit Status Quo-ului.

Pe lângă toate acestea, trebuie menționată inițiativa Preafericirii Voastre în vederea apărării entității creștine în Țara Sfântă. În acest sens, acțiunile de opresiune a creștinilor de către grupări extremiste au fost reclamate, în timpul ceremoniei de aprindere a pomului de Crăciun, la hotelul „Imperial” de la Poarta lui David, pus în primejdie de convenții ilegale. Prin nedorita autoritate a acestor grupări, se pune în primejdie accesul de veacuri prin poarta lui David a Întâi-stărilor Bisericii Creștine către sediile lor, precum și accesul pelerinilor și trecerea lor spre Biserica Învierii. La această inițiativă Preafericirea Voastră a chemat drept colaboratori pe Întâi-stărilor Bisericii Creștine din Țara Sfântă. Prin interviul Preafericirii voastre pentru ziarul „Times” din Londra ați stârnit interesul de a oferi susținere atât din partea Arhiepiscopului de Canterbury John Welby cât și din partea Preafericitului Patriarh al Moscovei Chiril, a Ministrului de Externe al Greciei și a altor persoane cu însemnată influență politică. Aceste acțiuni au avut rezultate la Ministerul de Externe al Israelului așa încât acesta a arătat interes în privința dialogului și a rezolvării problemei prin proceduri guvernamentale, iar nu judecătorești.

Din aceste acțiuni roditoare și eficiente ale Preafericirii Voastre luăm exemplu și căpătăm curaj și noi, Părinții Aghiotafiți, pentru a împlini, fiecare în parte și împreună, slujirea noastră aghiotafită și să așezăm piatra noastră la edificiul trupului Patriarhiei pentru o mai vrednică promovare a ei în lume și o mai bogată contribuție la binele comun.

Cu duh de bucurie pentru onomastica Voastră, Preafericite Părinte, și cu nădejde ce izvorăște din lucrările Voastre,

ridic paharul în numele Sfântului Sinod și al întregii Obști Aghiotafite și vă urez ani mulți, cu pace, bucurie, bunăstare, creatori și rodnici spre lauda străvechii noastre Patriarhii și a binecuvântatului nostru neam și spre slava Dumnezeului nostru în Treime slăvit. Amin.

Domnul Vlioras a rostit acest discurs:

Preafericirea Voastră,

Înaltpreasfințiile Voastre,

Sfințiți Părinți,

Doamnelor și domnilor,

Participarea la sărbătoarea de astăzi constituie o cinste și o bucurie deosebită pentru noi toți, pentru că atât Obștea Aghiotafită, cât și evlavioșii credincioși, între care se află și cei care slujesc la Consulatul Greciei la Ierusalim, cinstim onomastica Întâi-stătătorului Bisericii Sionului, al Maicii Bisericii, Preafericirea Voastră, Patriarhul Ierusalimului Teofil III.

Cu această ocazie, Preafericite, exprimăm, în numele Statului Grec, respectul și recunoștința față de persoana Voastră, pentru lucrarea Voastră, pentru însemnata activitate de păzire și promovare a Sfintelor Lăcașuri ale credinței noastre la Locurile Sfinte, pentru susținerea cauzelor și a drepturilor Patriarhiei noastre și pentru menținerea prezenței grecești Ortodoxe în Țara Sfântă.

Devotamentul și atașamentul Vostru față de această amplă lucrare și față de îndatoririle Voastre, însoțite de cuget bisericesc și onestitate, strădaniile neobosite prin care ați răspuns înaltei Voastre misiuni într-o perioadă tulburată, care continuă să se confrunte cu mari provocări, sunt recunoscute de toți și au făcut ca Patriarhia Ierusalimului să fie, în conștiința comună, principalul factor de unitate,

pacificare și înțelegere din Țara Sfântă.

Prin inițiativele Voastre, este realizată promovarea Sfintelor Locuri, de vreme ce purtați grijă de menținerea Status Quo-ului din Țara Sfântă și de călăuzirea duhovnicească și bunăstarea unor credincioși care se confruntă cu grave și felurite provocări.

Într-o epocă tulburată de conflicte, neorânduieli, aflată în căutarea unui nou echilibru, când fanatismul și ura domină, dispoziția Voastră sinceră îndreptată înspre înțelegere, împăcare și conciliere, atât în relațiile cu alte confesiuni și cu alte religii, în spațiul aparte al Ierusalimului și al Sfintelor Locuri cât și în ceea ce privește strădania mai extinsă de pacificare în această epocă mult încercată, dovedește prestigiul acestei Sfinte Instituții care constituie un factor de moderație și stabilitate.

Cu ocazia onomasticii Voastre de astăzi, aș vrea să vă încredințez încă o dată atât pe Preafericirea Voastră cât și pe membrii Obștii Aghiotafite că interesul și sprijinul Statului Grec și al compatrioților Voștri față de Patriarhia noastră, față de Obște și față de Preafericirea Voastră sunt și rămân unanime și esențiale. De asemenea, aș vrea să exprim recunoașterea și admirația noastră față de activitatea atât de însemnată pe care o întreprindeți cu neasemănat devotament, râvnă și spirit de jertfă.

În acest sens, îngăduiți-ne să exprimăm din toată inima mulțumirile noastre pentru ospitalitatea fără seamăn de care ne bucurăm, atât cel care vorbește cât și oficialitățile noastre în pelerinajele noastre la Locurile Sfinte unde avem ocazia să constatăm deosebita și impresionanta strădanie, preocuparea și grija pentru Sfintele Locuri, mai ales în împrejurările create de pandemia actuală.

Preafericite,

Ocrotirea Patriarhiei Ierusalimului și a drepturilor ei

constituie o evidentă prioritate pentru patria noastră, așa cum o dovedește cu fiecare ocazie, având în vedere contribuția Bisericii Sionului față de Ortodoxie și Elenism, ca martor de veacuri și depozitar al unei moșteniri religioase și istorice prețioase.

Îngăduiți-mi ca, în această zi de sărbătoare, să vă adresez din inimă cele mai sincere urări de sănătate, lungime de zile și întărire de la Domnul, pentru a continua să răspundeți înaltei Voastre misiuni spre folosul Patriarhiei, al Obștii, al credincioșilor Elino-ortodocși și al mărturiei Ortodoxe neîntrerupte în Țara Sfântă.

În continuare, au adresat cuvântări Ambasadorul Georgiei, reprezentanții Patriarhiei Moscovei și ai României și Părinți Aghiotafiți.

Acestora Preafericirea Sa le-a mulțumit prin această cuvântare a sa:

„Cât este de minunată și de cuvioasă puterea Crucii Tale, Hristoase, care din lucruri potrivnice cununi a împletit celor patruzeci de Mucenici; că prin apă și prin foc trecând întru nestricăciune, strigă: Bine ești cuvântat, Dumnezeu Părinților noștri”, cântă imnograful Bisericii.

Excelența voastră domnule Consul General al Greciei Evangelos Vlioras,

Sfințiți Părinți și Frați,

Binecredincioși Creștini și pelerini,

„Trimite lumina Ta și adevărul Tău. Acestea m-au povățuit și m-au condus în muntele cel sfânt al Tău și la lăcașurile Tale” (Psalmul 42, 3), cântă cinstita ceată a Sfinților Patruzeci de Mucenici care au mărturisit în cetatea Sevastiei, a căror pomenire o prăznuim strălucit astăzi.

Acești Sfinți Patruzeci de Mucenici „pe pământ s-au nevoit,

văzduhul l-au răbdad, focului au fost dați, apa i-a primit. Al lor este glasul: «Trecut-am prin foc și apă și ne-ai scos la odihnă»” (Psalmul 65, 12), spune Marele Vasile. Aceasta au făcut-o Sfinții Mucenici ascultând de cuvintele înțeleptului Pavel care spune: „Eu pe toate le socotesc că sunt pagubă față de înălțimea cunoașterii lui Iisus Hristos, Domnul meu, pentru Care m-am lipsit de toate și le privesc drept gunoaie, ca pe Hristos să dobândesc” (Filipeni 3, 8).

Potrivit Sfântului Grigorie de Nissa, „acestor mari Mucenici nici măcar soarele însuși nu li s-a părut dulce, ci și de acesta s-au înstrăinat de bunăvoie, ca să nu se lipsească de adevărata lumină. (...) Pentru ei toate erau vrăjmașe, toate străine. Un singur bun exista pentru ei: Hristos. De toate s-au lepădat ca pe El să-L câștige”.

Aceasta arată marea dragoste a Mucenicilor pentru Dumnezeu și Mântuitorul Hristos „Care i-a chemat de la întuneric la lumina Sa cea minunată” (1 Petru 2, 9). Acești Mucenici aleși de Dumnezeu au avut curajul să moară pentru singurul „bun”, Dreptul lui Dumnezeu, Hristos, după cum propovăduiește dumnezeiescul Pavel: „Cu greu va muri cineva pentru un drept; dar pentru cel bun poate se hotărăște cineva să moară” (Romani 5, 7).

Sfânta ceată, cei deopotrivă în nevoință și cuget, care au primit aceleași cununi, dumnezeieștii Patruzeci de Mucenici, ca alți trei tineri în cuptor, ca într-un singur trup, lăudau, slăveau și binecuvântau pe Dumnezeu (Cf. Daniil 3, 23) zicând: „Dacă am fost altoiți pe El prin asemănarea morții Lui, atunci vom fi părtași și învierii Lui (...) iar dacă am murit împreună cu Hristos, credem că vom și viețui împreună cu El, știind că Hristos înviat din morți nu mai moare, moartea nu mai are stăpânire asupra Lui” (Romani 6, 5, 8-9).

Sfinții Mucenici, fiind încredințați că „dacă murim împreună cu Hristos, vom viețui împreună cu El”, nu au șovăit, nici nu s-au temut ci, dimpotrivă, mișcați de Duhul Sfânt, căutau

„răscumpărarea prin sângele lui Hristos, iertarea păcatelor, adică curățirea de păcate, după bogăția harului Lui” (Efeseni 1, 7).

Acest praznic al Sfinților Patruzeci de Mucenici și, mai ales, al Sfântului Teofil al cărui cinstit nume îl poartă smerenia noastră, constituie „pomenire înaintea lui Dumnezeu” (Fapte 10,4) și aceasta pentru că Sfinții Patruzeci de Mucenici „care au făcut pământul cer și au luminat toate” s-au arătat martori nemincinoși și propovăduitori, în întreaga lume, ai Patimilor lui Hristos și ai Învierii Lui, și – potrivit Sfântului Grigorie de Nissa – ostași ai lui Hristos și ziditori ai Bisericii Lui, zidiți fiind, potrivit dumnezeiescului Pavel, pe temelia Apostolilor și a Proorocilor și pe cinstitul sânge al lui Iisus Hristos Care este piatra din capul unghiului (Cf. Efeseni 2, 20).

Sfinții Patruzeci de Mucenici s-au arătat ziditori ai Bisericii pentru că, potrivit Marelui Vasile, „făcându-se privesc lumii, și îngerilor și oamenilor (Cf. 1 Corinteni 4, 9), pe cei căzuți au ridicat, pe cei îndoielnici au încredințat, celor bine-credincioși dorirea le-au sporit îndoite”, iar potrivit imnografului lor: „Cinstită tăria Bisericii, ca niște stele prea mari o luminați pururea și celor credincioși străluciți, dumnezeieștilor Mucenici ai lui Hristos cei patruzeci”.

Sfânta Biserică a Ierusalimului cu bucurie și veselie cinstind pomenirea zilei de naștere a muceniei Sfinților Patruzeci de Mucenici care pentru dragostea lui Hristos s-au nevoit și a purtătorului de chinuri Teofil care împreună cu ei a mărturisit, a săvârșit în Sfânta Biserică a Învierii marea Taină a dumnezeieștii Euharistii, condusă de smerenia noastră, înconjurat de cinstiții membrii ai Obștii noastre Aghiotafite, Arhierei, Preoți și Ieridiaconi, rugându-se împreună cu noi bine-credincioși Creștini, slăvind pe Cel Care „minunați a făcut pe sfinții Lui” (Psalmul 4,3).

În plus, am înălțat doxologie de mulțumire lui Dumnezeu cel în Treime pentru onomastica noastră în numele Sfântului Mucenic Teofil, și, potrivit Sfântului Policarp al Smirnei, am binecuvântat pe Domnul nostru Iisus Hristos, Mântuitorul sufletelor noastre și Călăuzitorul trupurilor noastre și Păstorul Bisericii sobornicești din întreaga lume”.

Sfântul Ioan Damaschin, referindu-se la însemnătatea cinstirii Sfinților, invocă mărturia Sfântului Ioan Evanghelistul și a înțeleptului Pavel potrivit cărora sfinții în general și mucenicii în mod special, sunt prieteni ai lui Hristos, fii și moștenitori ai lui Dumnezeu: „Și celor câți L-au primit le-a dat putere să se facă fii ai lui Dumnezeu” (Ioan 1,12). „Nu mai sunt robi, ci fii, iar dacă sunt fii, sunt și moștenitori ai lui Dumnezeu, și împreună-moștenitori cu Hristos” (Galateni 4, 7; Romani 8, 17).

Spunem aceasta pentru că sărbătoarea de astăzi a Sfinților patruzeci de Mucenici și, mai ales, a celui împreună cu ei Teofil, nu se referă numai la smerenia mea ci, îndeosebi la lucrarea apostolică și patriarhală a Bisericii, prin care „ne învrednicim să luăm parte la moștenirea sfinților întru lumina (...) Fiului iubirii Sale” (Cf. Coloseni 1,12-13). „Hristos Fiul lui Dumnezeu este mai înainte decât toate și toate prin El sunt așezate, și El este Capul trupului, al Bisericii” (Coloseni 1,17-18), „pe care a câștigat-o cu însuși sângele Său” (Fapte 20, 28). Acestui sânge al lui Hristos s-au făcut părtași și purtătorii de chinuri Sfinții patruzeci de Mucenici.

Ascultând propovăduirea dumnezeiescului Pavel: „Lupta noastră nu este împotriva trupului și a sângelui, ci împotriva începătorilor, împotriva stăpâniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății care sunt în văzduhuri” (Efeseni 6, 12), „Sfinții Mucenici care L-au iubit pe Hristos au trecut cu vederea cele ale vieții vremelnice ca să-L slăvească pe Dumnezeu în mădularele lor”, spune Marele Vasile. De aceea și slăvita

pomenire a acestor Sfinți Mucenici și prieteni ai lui Dumnezeu luminează ca un fulger al strălucirii duhovnicești a lui Hristos, călăuzindu-ne către raza dumnezeiască pe noi toți.

Potrivit lui Clement al Alexandriei, „numim mucenicia «săvârșire», nu pentru că mucenicii au primit sfârșitul vieții, ca ceilalți oameni, ci pentru că au arătat lucrarea desăvârșită a dragostei”. Tocmai această „lucrare desăvârșită a dragostei, adică unitatea Bisericii Ortodoxe de pretutindeni, ne îndeamnă Sfinții patruzeci de Mucenici să o arătăm așa cum Părintele Bisericii, Marele Vasile, foarte nimerit subliniază arătând pilda de urmat a Sfinților Mucenici:

„Sfinții nu aveau aceeași patrie, ci fiecare venea din alt loc. După neamul omenesc erau diferiți, dar neamul duhovnicesc era unul pentru toți. Căci aveau același Tată, pe Dumnezeu, și erau toți frați, nu ca unii născuți din aceeași mamă și același tată, ci prin înfierea Duhului uniți între ei prin iubire”. Cu alte cuvinte, potrivite acestor Sfinți Mucenici sunt cuvintele dumnezeiescului Pavel: „silindu-ne să păzim unitatea Duhului, întru legătura păcii” (Efeseni 4, 3).

La ascultarea de acest îndemn al unității, păcii, împăcării și dragostei Evangheliei lui Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos suntem chemați și noi, iubiți frați, mai ales în această binecuvântată perioadă a Sfântului și Marelui Post, „ca să fim împreună-lucrători pentru adevăr” (3 Ioan 1, 8). Și aceasta pentru că, după cum spune dumnezeiescul Pavel, Dumnezeu Însuși în Hristos ne-a dat porunca împăcării: „Și punând în noi cuvântul împăcării” (2 Corinteni 5, 19).

Având deci împreună-lucrători și ajutători pe Sfinții Patruzeci de Mucenici și pe cel ce a mărturisit împreună cu ei și ocrotitorul nostru Teofil și pe Preabinecuvântata Născătoare de Dumnezeu Pururea Fecioara Maria, îi rugăm ca, în

pace, smerenie și pocăință, să ne învrednicim a ajunge la purtătoarea de lumină Înviere a Dumnezeuului și Mântuitorului sufletelor noastre.

De asemenea, cerem pentru toți cei care s-au rugat împreună cu noi și care cinstesc acest praznic al Sfinților Mucenici putere de sus, darul Sfântului Duh, harul Sfântului Mormânt cel Purtător de Viață, răbdare și toată binecuvântarea de la Dumnezeu. De asemenea, aducem calde mulțumiri celor care ne-au adresat cuvântări: Înaltpreasfințitul Aristarh, Arhiepiscop al Constantinei și Secretar General, care a vorbit în numele membrilor Sfântului Sinod și ai Obștii noastre Aghiotafite, Excelența sa, Consulul General al Greciei, domnul Evangelos Vlioras, Excelența sa Ambasadorul Georgiei în Israel d-l Lasia, Înaltpreasfințitul Mitropolit al Nazaretului Chiriak, care a vorbit în numele credincioșilor din Nazaret, Preasfințitul Arhiepiscop al Ioppei Damaschin, care a vorbit în numele credincioșilor din Ioppe, Preacuviosul Arhimandrit Alexandru, reprezentant al Sfintei Biserici surori a Rusiei, care a transmis urările Preafericitului Patriarh al Moscovei Chiril, Preacuviosul Arhimandrit Teofil, reprezentant al Sfintei Biserici surori a României, care a transmis urările Preafericitului Patriarh al României Daniil, Înaltpreasfințitul Mitropolit al Diocezei Benedict, Epitrop Patriarhal în Betleem care a vorbit în numele credincioșilor din Betleem și al asociației din Betleem, Preasfințitul, Arhiepiscop al Madavei Aristobul, care a vorbit în numele Comunității de curând constituite din Beersheba și a Preoților ruși din Israelul de nord, Comunitatea din Remli, Preacucernicul Părinte Gheorghe Baramki, care a vorbit în numele Bisericii Sfântului Iacov Fratele Domnului, Profesorii Panaiota Kafetzi și Sotirios Gonkos și elevii care au vorbit în numele Școlii Patriarhale Sfântului Dimitrie, Stimatul domn Atanasie Abu-Aeta din Satul Păstorilor și toți cei care au participat la această sărbătoare.

În sănătatea voastră a tuturor!

La amiază s-a oferit masa la Patriarhie.

Din partea Secretariatului General